

og naturligt maa det blive en Opgave for enhver forstandig tyrkisk Regering nu at søge at udvikle de uhyre Hjælpekilder, som det asiatiske Tyrki rummer, ikke mindst i Mesopotamien, hvor der allerede er Planer fremme om en rationel Vanding ligesom i Oldtiden, hvorved disse Egne antagelig vil kunne naa en lignende Frembringelses- evne, som de havde i længst forsvundne Tider. Ogsaa paa mange andre Omraader i det asiatiske Tyrki vil aabenbart en mere energisk og økonomisk Udvikling og en mere initiativrig Ledelse kunne frembringe gode Resultater. Selvfølgelig maa der tekniske Kræfter til fra Udlandet, ligesom der vil blive Brug for en Mængde indførte Varer. Paa lignende Maade gaar det i Balkanstaterne, som nu maa sætte en overordentlig stor Kraft ind paa Udviklingen af de fra Tyrkiet erobrede ganske forsømte Landstrækninger, og det maa regnes i Milliarder, hvad der her i de nærmeste Aar vil blive anvendt til Jernbane- anlæg, Havneanlæg og industrielle Anlæg af forskellig Art for at give det fornødne Grundlag til Landets Opkomst.

Der er nu Spørgsmaal om, hvorvidt vort lille Land kan drage nogen Fordel af disse nye Udviklingsmuligheder, og jeg tror, at man maa besvare dette Spørgsmaal med et absolut Ja. Erfaringerne fra Østasien viser tydeligt nok, at de smaa Lande her har et absolut Plus. England, Tyskland, Frankrig og Rusland konkurrerer ikke blot om de økonomiske Fordele, men ogsaa om den politiske Magt i disse Lande, og deraf følger, at der fra disse Landes Statsledelse naturligvis er en stærk Jalousi overfor Stormagterne. Dels tør man ikke give dem mere fast Fod i Landet end i alt Fald højest nødvendigt, for at de ikke skal udnytte deres Stilling i rent politiske Øjemed, og dels frygter man for at vække den ene Magts Jalousi ved at give den anden Fordele. Men alt dette har ikke noget at betyde overfor de smaa neutrale Magter, og derfor kan Lande som Belgien, Danmark, Holland og Sverige mange Gange komme frem og opnaa betydelige Fordele, hvor de større Stater maa staa tilbage. Det er altsaa disse Grunde, der gør det antageligt, at vi virkelig vil kunne høste Udbytte af at sætte noget ind paa at være med i den Import og i det Arbejde, som der nu skal til for disse Landes Oparbejdelse. Dette har saavel Grosserer- Societetet som De samvirkende Handelsforeninger og Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk i høj Grad

haft Øje aabent for, idet de er fremkommet med forskellige Henstillinger til Handelsministeriet og til Udenrigsministeriet om at aabne Mulighed for, at Danmark kan faa sin Part af den Fordel, der derved kan fremkomme.

Det nærmest liggende havde vel været at udsende en Mand her fra, der skulde berejse Balkanstaterne og indhente Oplysninger om, paa hvilke Punkter der kunde være Rimelighed for, at dansk Erhvervs- liv kunde gøre sig gældende der, og den højtærede Udenrigsminister har paa Finanslovforslaget stillet Forslag om en saadan Undersøgelsesrejse til Balkan. I Finansudvalget har vi stillet os noget tvivlende overfor Nyten heraf, idet vi har ment, at en saadan Undersøgelsesrejse let vilde løbe ud i Sandet, naar der ikke var noget fast at støtte Undersøgelsen til, nemlig en permanent Repræsentation i Konstantinopel, et permanent Arbejde for at fremme Danmarks økonomiske Interesser paa Balkanhalvøen og det asiatiske Tyrki. Saa vidt jeg kan skønne, nærrede den højtærede Udenrigsminister ogsaa lige fra Begyndelsen af Ønsket om at faa gjort betydelig mere i denne Sag, og et Udtryk derfor er det nu fremsatte Lovforslag. Man har først væsentlig syslet med Tanken om en Handelsattaché, men en Handelsattaché maatte have noget at støtte sig til, og det skulde da være det svenske Gesandtskab i Konstantinopel, der i en Aarrække har besørget Forretningerne for Danmark. Nu har den højtærede Udenrigsminister udtalt, at den danske Regering kun har Grund til i høj Grad at paaskønne den Virksomhed, det svenske Gesandtskab har udfoldet i Konstantinopel, og jeg maa sige, at alt, hvad jeg har hørt fra forskellige Sider, viser, at dette Gesandtskab med megen Energi og Nidkærhed har taget sig af Danmarks Interesser. Dette gælder ikke blot de finansielle Interesser; jeg skal nævne et Eksempel, som falder indenfor mine personlige Erfaringer som Forsvarsminister i sin Tid. Da Krydseren „Hejmdal“ var i Konstantinopel, var alle Officererne enige om, at en mere ivrig og interesseret Repræsentation end den svenske kunde Danmark ikke have i Konstantinopel, den havde i alle Maader taget sig lige saa varmt af de danske Officerer og Mandskab og fremmet deres Interesser, som disse kunde have været varetagne af en dansk Repræsentation. Men naar det drejer sig om kommerciel og industriel Konkurrence, er alligevel enhver sig selv